

Apstiprināts:
Aknīstes novada pašvaldības
priekšsēdētāja /V.Dzene/
29.08.2018

Aknīstes novada Asares pagasta bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija 2018.-2022. g.

Asares pagasta bibliotēka (turpmāk – Bibliotēka) ir pagasta kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kuras uzdevums ir:

- ✓ Attīstīt Bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā
- ✓ Nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus Bibliotēkas lietotājiem

Bibliotēkas misija – būt par informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centru Asares pagasta iedzīvotājiem.

Izstrādājot krājuma attīstības koncepciju, tika noteikti krājuma komplektēšanas galvenie mērķi un uzdevumi, vadoties pēc **MK noteikumiem** Nr. 317 “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”, MK noteikumiem Nr. 355 “Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”, **Aknīstes novada attīstības programmā** noteiktajām prioritātēm (izglītība, tūrisms, lauksaimniecība), **Bibliotēkas nolikuma**, dažādu lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, lietotāju sastāva analīzes.

Kvalitatīvas krājuma attīstības koncepcijas izstrādē Bibliotēka balstījās arī uz LNB izstrādātajām “**Krājuma veidošanas vadlīnijām Latvijas bibliotēkām**”

Situācijas raksturojums - Bibliotēka apkalpo Asares pagasta un visa novada, kas sastāv no Aknīstes pilsētas un trīs pagastiem – Aknīstes, Asares un Gārsenes - iedzīvotājus, dažādu nozaru speciālistus, izglītības un kultūras iestāžu darbiniekus.

Krājuma attīstības un komplektēšanas pamatzdevumi

Bibliotēka komplektē savu krājumu tā, lai veidotu universālu un aktuālu, dažādam lietotāju vecumam un izglītības līmenim atbilstošu, dažādu veidu un nozaru krājumu, lai varētu sniegt mūsdienīgus informācijas pakalpojumus un veicināt sabiedrības mūžizglītību.

Veidojot krājumu, komplektēšanas pamatzdevumi ir:

- ✓ regulāri papildināt krājumu ar jaunākajiem valstī iznākušajiem izdevumiem atbilstoši lietotāju pieprasījumam
- ✓ turpināt darbu informācijas sistēmā Alise, komplektēt, katalogizēt un apstrādāt Bibliotēkas krājumu, veikt tā sistematizēšanu un uzskaiti,
- ✓ nodrošināt visiem lietotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus,
- ✓ saglabāt un popularizēt kultūras mantojumu,
- ✓ iesaistīt un ieinteresēt bērnus un jauniešus, veicinot lasīšanas iemaņu attīstību.

Krājuma attīstības prognoze

- ✓ veidot universālu un aktuālu, dažādam lietotāju vecumam un izglītības līmenim
- ✓ atbilstošu, dažādu nozaru dokumentu krājumu,
- ✓ nodrošināt uzziņu fondu – filozofijas, psiholoģijas, dabaszinātnes, sabiedriskās
- ✓ zinātnes, valodniecības, vēstures nozarēs, vārdnīcas, enciklopēdijas,
- ✓ rokasgrāmatas, novadpētnieciskos izdevumus, kā arī elektroniskos resursus;
- ✓ turpināt bērnu un jauniešu literatūras- uzziņu, daiļliteratūras komplektēšanu;

Krājuma komplektēšanas veidi

- ✓ kārtējā jaunieguvumu komplektēšana;
- ✓ retrospektīvā komplektēšana, reģistrējot un izvērtējot lasītāju pieprasījumu;
- ✓ rekonplektēšana - regulāra un sistemātiska krājuma attīrīšana no saturā novecojušiem, noliecītiem, nepieprasītiem izdevumiem.

Krājuma komplektēšanas avoti

- ✓ pirkumi – grāmattirgotājs I/K Virja AK, vairumtirdzniecības bāze Latvijas Grāmata”, grāmatveikali (atlaižu akciju laikā, konkrētu izdevumu iegādei),
- ✓ dāvinājumi – VKKF projekti, privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi, ziedojumi,
- ✓ atvietošana – lasītāju nozaudēti izdevumi atvietoti ar identiskiem vai saturā līdzvērtīgiem,
- ✓ abonēšana – Latvijā izdoti periodiskie izdevumi plašam lasītāju lokam.

Krājuma finansējuma komplektēšanai sadales principi

Grāmatu, audiovizuālo dokumentu un citu izdevumu iegādei - 2/3 no komplektēšanas finansējuma kopapjoma, preses izdevumu abonēšanai - 1/3 no komplektēšanas finansējuma kopapjoma.

Valodu aptvērums

Krājums tiek komplektēts latviešu valodā

Krājuma komplektēšanas hronoloģiskais aptvērums

Bibliotēkas krājuma komplektēšanā hronoloģiskais aptvērums ir bez konkrēta ierobežojuma, par noteicošo izvirzot bibliotēkas lasītāju vajadzību, interešu un pieprasījumu ievērošanu un bibliotēkas lietotāju nodrošināšanu ar plašu grāmatu, periodisko izdevumu klāstu, prioritāri ievērojot šādus **literatūras atlases kritērijus** :

- ✓ aktualitāte;
- ✓ saistība ar publiskās bibliotēkas krājumu;
- ✓ kvalitāte;
- ✓ daudzveidība;
- ✓ lasītāju intereses;
- ✓ autoritāte;
- ✓ lasāmība un pieprasījums;
- ✓ cena.

Prioritātes komplektēšanā

- ✓ augstvērtīga daiļliteratūra, īpaši latviešu oriģinālliteratūra,
- ✓ literatūra bērniem,
- ✓ uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas),
- ✓ izdevumi studiju atbalstam (pedagoģija, psiholoģija, ekonomika, u.c.)
- ✓ skolēnu mācību procesā nepieciešamā literatūra (Latvijas vēsture, dabaszinātnes, filozofija, psiholoģija)
- ✓ literatūra uzņēmējdarbības atbalstam (mārketings, grāmatvedība u.c.)
- ✓ rokrarbu un citu praktisku nodarbību veicinoša literatūra

Krājuma mērķauditorija, galvenās lietotāju grupas

Analizējot datus Bibliotēku informācijas sistēmā Alise, tika izvērtētas lasītāju grupas, kuru informacionālās vajadzības tiek ņemtas vērā, komplektējot krājumu

- ✓ strādājošie, uzņēmēji,
- ✓ pensionāri,
- ✓ bezdarbnieki,
- ✓ studenti,
- ✓ bērni un jaunieši līdz 18 gadiem,
- ✓ interneta lietotāji

Krājumā nekomplektē

- ✓ Pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- ✓ Īslaicīgas nozīmes literatūru (reklāmas, aicinājumi, partiju programmas u.tml.);
- ✓ Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- ✓ Mūzikas ierakstus;
- ✓ Kartogrāfiskos izdevumus (izņemot novadpētniecību);
- ✓ Attēlizdevumus (izņemot novadpētniecību);
- ✓ Rokrakstus (izņemot novadpētniecību);

Finansējuma avoti

- ✓ Aknīstes novada pašvaldības finansējums,
- ✓ projekti,
- ✓ dāvinājumi.

Dāvinājumu no privātpersonām pieņemšanas kritēriji

Bibliotēka dāvinājumus (ne vecākus par 3 gadiem no izdošanas gada) pieņem ar pavaddokumentu.

No lasītājiem dāvinājumos pieņem daiļliteratūru un grāmatas bērniem - jaunas un teicami saglabātas, saturiski vērtīgas agrāk izdotas grāmatas, kas var aizvietot bibliotēkas krājumā fiziski nolietotas, bet lasītāju pieprasītas grāmatas.

Krājuma rekomplektēšanas politika

Ja dokumenti tiek uzskatīti par bibliotēkas lietotājiem nederīgiem, notiek atlase, saskaņā ar profesionālo praksi un metodisko koncepciju.

Izvērtēšana tiek veikta pēc kritērijiem:

- ✓ dokumenta fiziskā stāvokļa nolietojums;
- ✓ novecojuši pēc satura;
- ✓ cirkulācijas biežums;
- ✓ liekie dubleti;
- ✓ bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- ✓ nozaudēti;
- ✓ dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;

Katru gadu 2 reizes notiek krājuma rekonplektēšana – resursu izvērtēšana un norakstīšana. Lasītāju nozaudētas grāmatas tiek aizstātas ar līdzvērtīgām, kā to paredz Bibliotēkas lietošanas noteikumos ierakstītie noteikumi

Abonētos preses izdevumus glabā:

žurnāli - 3 gadi

avīzes – 2 gadi

Novadpētniecības satura, Aknīstes novada pašvaldības informatīvie izdevumi neierobežotu laiku.

Asares pagasta bibliotēkas vadītāja

Antoņina Dzenuška